

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Strategia badań jakościowych [wykład], PG_00149983						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	3		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	6		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Filozofii Wychowania i Studiów Kulturowych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Piotr Stańczyk				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		0.0		40.0	55
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z podstawami teoretycznymi i założeniami metodologicznymi orientacji konstruktywistyczno-interpretatywnej oraz stosowanych w jej obszarze metod badawczych , sposobow gromadzenia, analizy i prezentacji danych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[G.W.2] Zna i rozumie strukturę procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań naukowych (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane), zasady opracowania projektu badawczego, etapy badań naukowych, kryteria wyboru strategii badawczej, w tym cele badań, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i związki między zmiennymi, konceptualizację, operacjonalizację zmiennych; strategię i techniki doboru próby badawczej, definiowanie przypadku badawczego; rodzaje i typy badań naukowych, w tym opisowe, diagnostyczne, wyjaśniające, weryfikacyjne, projektujące, porównawcze, eksperymentalne, quasiekperymentalne i sondażowe; metody indeksacji, pomiaru i rodzaje skal pomiarowych; zagadnienia związane z badaniami ewaluacyjnymi, panelowymi, socjometrycznymi, porównawczymi, terenowymi, etnograficznymi, performatywnymi i biograficznymi; pojęcia netografii, krytycznej analizy dyskursu i studium przypadku; metody gromadzenia i analizy danych; rodzaje i sposoby wykorzystania obserwacji; typy wywiadów badawczych; analizę dokumentów, treści, tekstową, konwersacyjną, dyskursu i audiowizualną; narzędzia badawcze; zagadnienia związane z konstruowaniem kwestionariuszy, skal pomiarowych, testów pedagogicznych, arkuszy obserwacji i narzędzi socjometrycznych;	Zna i rozumie różnice epistemologiczne i paradygmatyczne między jakościowymi i ilościowymi strategiami badań społecznych. Potrafi trafnie wybrać strategię do tematu badawczego, problemu badawczego i celu badań. Rozpoznaje i zna specyfikę poszczególnych strategii jakościowych (m.in. fenomenografii, analizy dyskursu [w różnych jej odmianach], teorii ugruntowanej, etnografii, badań biograficznych). Potrafi dobrać strategię do celów badawczych, przy uwzględnieniu możliwości realizacyjnych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[G.W.3] Zna i rozumie specyfikę badań naukowych nad dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami	Rozumie trudności wynikające ze specyfiki badań nad dzieckiem i dzieciństwem, oraz nad osobami z niepełnosprawnościami i niepełnosprawnością, ze szczególnym uwzględnieniem etyki pracy badawczej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[G.W.5] Zna i rozumie różne kryteria jakości badań naukowych, a także zagadnienia: reprezentatywności, trafności, rzetelności, wiarygodności, transparentności, autentyczności, triangulacji perspektyw teoretycznych, metod badawczych i źródeł danych, możliwości uogólnienia i transferu rezultatów badawczych	Zna i potrafi zastosować kryteria oceny wartości pracy naukowej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[G.U.3] Potrafi zastosować wiedzę i umiejętności metodologiczne w projekcie badawczym; wybrać strategię badawczą, sformułować cel i przedmiot badań, opracować metody i techniki badań, sformułować problematykę badań, przygotować narzędzia badawcze, dobrać próbę badawczą, teren i wyznaczyć przebieg badań;	Potrafi przygotować i opisać projekt badawczy na zadany temat badawczy.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	<table><tr><th>Efekt kierunkowy</th><th>Efekt z przedmiotu</th><th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th></tr><tr><td>[G.U.1] Potrafi przygotować projekt badawczy z zastosowaniem różnych strategii badań, w tym ilościowych, jakościowych lub mieszanych; opracować scenariusze badawcze i dyspozycje do badań jakościowych oraz narzędzia do badań ilościowych; dobrać metody, techniki i narzędzia do celu badań ilościowych</td><td>Potrafi przygotować i opisać projekt badawczy na zadany temat badawczy.</td><td>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[G.U.1] Potrafi przygotować projekt badawczy z zastosowaniem różnych strategii badań, w tym ilościowych, jakościowych lub mieszanych; opracować scenariusze badawcze i dyspozycje do badań jakościowych oraz narzędzia do badań ilościowych; dobrać metody, techniki i narzędzia do celu badań ilościowych	Potrafi przygotować i opisać projekt badawczy na zadany temat badawczy.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny																	
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu																						
[G.U.1] Potrafi przygotować projekt badawczy z zastosowaniem różnych strategii badań, w tym ilościowych, jakościowych lub mieszanych; opracować scenariusze badawcze i dyspozycje do badań jakościowych oraz narzędzia do badań ilościowych; dobrać metody, techniki i narzędzia do celu badań ilościowych	Potrafi przygotować i opisać projekt badawczy na zadany temat badawczy.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny																						
Treści przedmiotu	Główne orientacje badawcze w naukach społecznych założenia teoretyczne i podstawy metodologiczne; opozycja pozytywizmu i konstruktywizmu jako źródło orientacji interpretatywnej. Struktura projektu badawczego - charakter problemów badawczych a kryteria doboru jakościowych strategii badań. Podstawowe cechy badań jakościowych, specyfika doboru próby badawczej, określanie granic przypadku badawczego. Kwestia rzetelności i uprawomocnienia badań jakościowych. Główne strategie badań jakościowych - badania etnograficzne, biograficzne i fenomenograficzne, badania w działaniu, jakościowe studium przypadku, badania internetowe. Rodzaje danych i metody ich pozyskiwania - wywiady i obserwacja w badaniach jakościowych, analiza dokumentów/analiza tekstowa/analiza treści. Narzędzia badawcze w badaniach jakościowych. Realizacja badań zasadnicze etapy badań, relacje między badaczem i uczestnikami badań, etyka badań (z uwzględnieniem realizowania badań z dziećmi i z osobami niepełnosprawnymi). Analiza i interpretacja zgromadzonego materiału badawczego - sposoby analizy i prezentacji danych jakościowych.																							
Wymagania wstępne i dodatkowe																								
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>praktyczny egzamin ustny wraz z prezentacją raportu badawczego</td><td>50.0%</td><td>100.0%</td></tr></table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	praktyczny egzamin ustny wraz z prezentacją raportu badawczego	50.0%	100.0%																	
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej																						
praktyczny egzamin ustny wraz z prezentacją raportu badawczego	50.0%	100.0%																						
Zalecana lista lektur	<table><tr><td>Podstawowa lista lektur</td><td colspan="2">Miles, M.B., Huberman, A.M., (2000), Analiza danych jakościowych, Transhumana, Białystok.</td></tr><tr><td></td><td colspan="2">Kvale, S. (2004), InterViews, Transhumana, Białystok.</td></tr><tr><td></td><td colspan="2">Kvale S.(2012), Prowadzenie wywiadów. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.</td></tr><tr><td></td><td colspan="2">Jemielniak, D. (2012). (red.). Badania jakościowe. Podejścia i teorie (t. 1i2). Warszawa, PWN.</td></tr><tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td colspan="2">Denzin, N.K.; Lincoln Y.S. (2009). Metody badań jakościowych. PWN Warszawa.</td></tr><tr><td></td><td colspan="2">Pilch, T., Bauman, T., (2001), Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe (wyd. II), Wyd. Akademickie Zak, Warszawa (tylko część III, autorstwa T. Bauman).</td></tr><tr><td>Adresy eZasobów</td><td colspan="2">Adresy na platformie eNauczanie:</td></tr></table>	Podstawowa lista lektur	Miles, M.B., Huberman, A.M., (2000), Analiza danych jakościowych, Transhumana, Białystok.			Kvale, S. (2004), InterViews, Transhumana, Białystok.			Kvale S.(2012), Prowadzenie wywiadów. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.			Jemielniak, D. (2012). (red.). Badania jakościowe. Podejścia i teorie (t. 1i2). Warszawa, PWN.		Uzupełniająca lista lektur	Denzin, N.K.; Lincoln Y.S. (2009). Metody badań jakościowych. PWN Warszawa.			Pilch, T., Bauman, T., (2001), Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe (wyd. II), Wyd. Akademickie Zak, Warszawa (tylko część III, autorstwa T. Bauman).		Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:			
Podstawowa lista lektur	Miles, M.B., Huberman, A.M., (2000), Analiza danych jakościowych, Transhumana, Białystok.																							
	Kvale, S. (2004), InterViews, Transhumana, Białystok.																							
	Kvale S.(2012), Prowadzenie wywiadów. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.																							
	Jemielniak, D. (2012). (red.). Badania jakościowe. Podejścia i teorie (t. 1i2). Warszawa, PWN.																							
Uzupełniająca lista lektur	Denzin, N.K.; Lincoln Y.S. (2009). Metody badań jakościowych. PWN Warszawa.																							
	Pilch, T., Bauman, T., (2001), Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe (wyd. II), Wyd. Akademickie Zak, Warszawa (tylko część III, autorstwa T. Bauman).																							
Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:																							
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Egzamin polega na ustnej prezentacji rezultatów grupowego projektu badawczego realizowanego podczas ćwiczeń. Brana pod uwagę jest dbałość o język teoretyczny, znajomość konsekwencji popełnionych wyborów metodologicznych oraz ich uzasadnienie, a także oryginalność zamysłu badawczego i dokonany przegląd literatury, jako jego uzasadnienie.																							
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy																							